

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

torsdag 27.april 2006 kl 16.30

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat, Fr. Selmers vei 2

Kart II

Sak	Side
62/06 Rapport 13/2006 - Bydelsbarnevernet i Oslo kommune.....	2

Rapport 13/2006 - Bydelsbarnevernet i Oslo kommune**Saken gjelder:**

I juni 2005 ble kontrollutvalget bedt om å ta initiativ til en undersøkelse av situasjonen i bydelsbarnevernet av helse- og sosialkomiteen. Anmodningen kom på bakgrunn av alvorlige påstander som hadde blitt framsatt, i første rekke under en barnevernhøring som komiteen gjennomførte den 1. juni 2005. Påstandene var i særlig grad rettet mot at bydelsbarnevernet tok utilbørlig hensyn til økonomi i sine vurderinger og beslutninger. Kontrollutvalget ga i møte 25. august 2005 revisjonen i oppgave å gjennomføre en slik undersøkelse.

Revisjonens undersøkelse er i vesentlig grad basert på en spørreskjemaundersøkelse rettet mot alle barnevernfaglige ansatte i bydelene og individuelle intervjuer med bydelsdirektørene. Undersøkelsen viser i hvilken grad disse sentrale aktørene i bydelsbarnevernet opplever at de framsatte påstandene er beskrivende for arbeidet i deres barneverntjeneste, og viser hvilke utfordringer aktørene ser som viktige. Undersøkelsen gir ikke det endelige svaret på om det tas utilbørlig hensyn til økonomi i bydelsbarnevernet, men den viser bl.a. i hvilken grad de ansatte har oppgitt at de opplever situasjonen slik. Den viser også hvilke bydeler som har høye andeler ansatte som oppgir dette, og den viser på hvilke beslutningspunkter i arbeidet de ansatte oppgir at slikt utilbørlig hensyn til økonomi tas.

I undersøkelsen framlegges også resultatet av revisjonens analyser av så vel statistisk materiale som budsjett- og regnskapstall. Det er også foretatt en gjennomgang av hvilke krav som finnes om beslutningsmyndigheten på området, og det er sett nærmere på om bydelenes praksis er i overensstemmelse med disse kravene.

I rapporten viser revisjonen at det er til dels store forskjeller mellom bydelenes barneverntjenester, bl.a. i størrelse på budsjetter og regnskap, den andelen barnevernbudsjettet utgjør av bydelens totale ramme, plasseringen av myndighet som barnevernadministrasjonens leder, bemanningen i barneverntjenesten, andelen henlagte meldinger og undersøkelser og antall barnevernssaker totalt sett. Blant annet derfor presenteres datamaterialet gjennomgående per bydel, og ikke for bydelsbarnevernet samlet.

Revisjonens oppsummering knyttet til om det tas utilbørlig hensyn til økonomi er:

- Alle bydelsdirektørene og de fleste ansatte gir uttrykk for at det ikke tas utilbørlig hensyn til økonomi i bydelsbarnevernet.
- Revisjonen er imidlertid bekymret over den høye andelen ansatte i barneverntjenesten i Bydel Grorud som oppgir at hensynet til økonomi fører til at det unnlates å iverksette nødvendige tiltak etter barnevernloven. Revisjonen ser med en viss bekymring på det samme forholdet i Bydel Østensjø og Bydel Gamle Oslo.
- Revisjonen er videre bekymret over at relativt høye andeler av de ansatte i mange bydeler oppgir at hensynet til økonomi fører til at det unnlates å videreføre tiltak for barn over 18 år, og at det unnlates å plassere barn i institusjoner.

Revisjonens oppsummering knyttet til bemanningssituasjonen er:

- Revisjonen er bekymret over den høye andelen ansatte i Bydel Grorud som oppgir at manglende kapasitet bl.a. fører til at det unnlates å iverksette nødvendige tiltak. Vi ser

med en viss bekymring at også en relativt høy andel i Bydel Søndre Nordstrand oppgir at det ikke er tilstrekkelig kapasitet til bl.a. å jobbe godt nok med meldinger.

- Revisjonen ser med en viss bekymring at relativt høye andeler av de ansatte i flere bydeler oppgir at manglende kapasitet fører til at meldinger ikke behandles godt nok og at det unnlates å iverksette hjelpetiltak. Revisjonen konstaterer at de ansatte oppgir at kapasiteten i barneverntjenesten er den desidert største utfordringen.

Det har vært en omfattende høringsrunde i de relevante instansene i Oslo kommune etter at foreløpig rapport ble avgitt 7. februar 2006. Revisjonen har mottatt høringsuttalelser fra samtlige bydeler, og i all hovedsak har også bydelsutvalgene hatt rapporten til behandling. I tillegg har revisjonen mottatt høringsuttalelse fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester og Barne- og familieetaten. Flere av bydelene er kritiske til revisjonens bruk av spørreundersøkelsen for å belyse påstandene, samt til andre sider av gjennomføring av undersøkelsen. Innspillene blir drøftet avslutningsvis i rapporten. Det er imidlertid også flere bydeler som skriver at rapporten er nyttig og mange bydeler viser dessuten til relevante tiltak som er, eller vil bli, iverksatt på basis av rapporten.

Byrådsavdelingen opplyser om at den - i tråd med revisjonens vurderinger og innspill - blant annet vil gjennomføre en kartlegging og kvalitetsvurdering av lokale tiltak, vurdere bydelenes bruk av hjelpetiltak til klienter etter fylte 18 år og vurdere bydelenes praksis/begrunnelse for henleggelse av undersøkelser.

Høringsuttalelsene har ikke gitt grunnlag for å endre revisjonens opprinnelige vurderinger og innspill til videreutvikling.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at undersøkelsen viser betydelige forskjeller mellom bydelene både i barnevernets tallmessige størrelser og når det gjelder de ansattes opplevelse av situasjonen i forhold til påstandene som er framsatt.

Kontrollutvalget mener at resultatet av spørreskjemaundersøkelsen gir grunnlag for den enkelte bydel til å se nærmere på resultatet, og at bydelene på bakgrunn av resultatene bør vurdere iverksetting av relevante tiltak. Kontrollutvalget mener dette i særlig grad gjelder de bydelene hvor høye andeler ansatte oppgir at det tas utilbørlig hensyn til økonomi i barneverntjenesten. Tilsvarende gjelder for bydeler hvor høye andeler ansatte oppgir at manglende kapasitet fører til at det ikke gjøres tilfredsstillende arbeid.

Kontrollutvalget merker seg at revisjonens rapport også gir en beskrivelse av andre aktuelle utfordringer på barnevernsområdet og mener bydelene bør benytte materialet som grunnlag for en nærmere vurdering av egen praksis med sikte på videreutvikling og forbedring.

Kontrollutvalget merker seg videre at de fleste bydelene, Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester og Barne- og familieetaten varsler ulike tiltak i sine hørings svar.

Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Bystyret ber bydelene vurdere iverksetting av relevante tiltak på bakgrunn av undersøkelsen. Dette gjelder i særlig grad de bydelene hvor høye andeler ansatte oppgir at det tas utilbørlig hensyn til økonomi i barneverntjenesten, og der hvor høye andeler ansatte oppgir at manglende kapasitet fører til at det ikke gjøres tilfredsstillende arbeid.

Bystyret ber videre bydelene bruke rapportens beskrivelser av aktuelle utfordringer som grunnlag for vurdering av egen praksis med sikte på videreutvikling og forbedring.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 24.04.2006 m/vedlegg

Kontrollutvalgets sekretariat, 24.04.2006

Reidar Enger
sekretariatsleder